

PRIMERA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A TIMOTEO

¹ Che co jae Pablo. Che co jae Jesucristo jemi-mondo. Tumpa jare yandeYa Jesucristo iporoyocui rupi che ayeyapo temimondorã. Tumpa yanembiasa ma jare ñaãro yandeYa Jesucristo yayerovia reve. ² Aicutía cua tupapire ndeve, Timoteo. Nde co jae cherai añetete vae yandepurugüirovia re. YandeRu Tumpa jare yandeYa Jesucristo tumee ndeve ipiacavi jare ipuruparareco jare ipiacatu.

Umimbeu moromboe añete mbae vae reta regua

³ Epita Efeso pe, Macedonia coti aa yave che jae ndeve rami, ndiyocui vaerã amocue vae agüiye vaerã oporomboe ambie moromboe re. ⁴ Íru vae reta umimbeu aracae ndaye retaño jare jecuaeño umierãcua mbae itenondegua reta pe uyeyapo vae reguaño. Che jae ndeve ndiyocui vaerã vi agüiye vaerã uyapisaca jocua nunga re. Echa'ã uyapisaca jese yave, umbipita uyeaca jocua mbaembae re, jare jucuarãi yave, ndarau uyeyocui cavi Tumpa pe. Echa'ã yayeyocui Tumpa pe mburugüirovia re.

⁵ Jare jucuarãi iyocui, jae reta güinoi vaerã mburuau. Yandepia uyeyoe yave mbaeyoa güi, jare yaicuaa yave yayapo'ã co icavi mbae vae, jare ñanoi yave mburugüirovia añetete vae Tumpa coti, ñanoita mburuau. ⁶ Ërei amocue vae uyavi cua mbaembae. Jáeramo uyembopa jare añave uyeacaiño. ⁷ Jae reta uipota tõi oporomboe mboroyocui re. Ërei uicuaa cavi'ã mbae jei vae jare mbae imiari jese vae, yepe tõi imiari jese uicuaa cavi vae imiari rami.

⁸ Yaicuaa mboroyocui icavi co, uyeporu yave Tumpa uipotata uyeporu vaerã rami. ⁹ Echa'ã yaicuaa mboroyocui uyeyapo'ã co mbaepuere güinoi vaerã jupi vae reta re. Jaeño uyeyapo mbaepuere güinoi vaerã mboroyocui jei vae uipotata'ã uyapo vae reta re, jare Tumpa jei vae uipotata'ã uyapo vae reta re, jare iyoa vae reta re, jare icavi mbae vae uyapo vae reta re, jare icavi mbae vae Tumpa coti jei vae reta re, jare tu uyuca vae reta re, jare ichi uyuca vae reta re, jare opaete upuruyuca vae reta re, ¹⁰ jare aguasa uyapo vae reta re, jare cuimbae reta uyupii uyerereco vae re, jare oñomi japicha umee vaerã corepoti re vae reta re, jare iyapu vae reta re, jare ñru vae re uñeapo iyapu reve vae reta re, jare ipotave moromboe añete vae ndive oyovaicho vae reta re. ¹¹ Cua moromboe añete vae ñee icavi vae pegua co. Tumpa jecuaeño uyerovia catu jare uyembiaadoraca ñee icavi vae rupi. Jae umimbeu cheve ñee icavi vae, che amimbeu-yuapi ye vaerã.

Quirã Pablo uyeyocui yandeYa pe

¹² Jare amee yasurupai yandeYa Cristo Jesús pe imbaepuere umee cheve vae re. Jae uicuaaca quirã chererovia catu. Echa'ã umee cheve ayeyocui vaerã chupe. ¹³ Jucuarã uyapo, yepe tẽi tenonde yave che jae icavi mbae vae yandeYa coti, jare ayapo icavi mbae vae yandeYa re güirovia vae reta pe, jare cherecopochi icoti. Ërei yandeYa cheparareco. Echa'ã apurugüirovia'ã ramo, opaete cua ayapo aicuaa'ã icavi mbae vae ayapo ramo. ¹⁴ Jare yandeYa umee cheve jeta ete ipiacavi. Jae ramiño vi umee cheve mburugüirovia jare mburuau. Echa'ã cua reta yanembae co Cristo Jesús re yarovia yave.

¹⁵ Cua co jae ñee yandepuere yarovia catu vae, jare icavi co opaete vae güirovia vaerã: Cristo Jesús ou cua ivi pe umbiasa vaerã iyoa vae reta, jare che co jae iyoa

vae reta güi iyoa ete ye vae. ¹⁶ Ërei cuarã yandeYa cheparareco. Echa'ã che co jae iyoa ete vae ramo, Jesucristo cheparareco yave, jae uicuaaca quirã jae ipiaguasu tuicha ete co. Jare che co jae penti jaanga rami, ñru vae reta vi uicuaa vaerã ipuere güirovia jese, jae reta vi güinoi vaerã tecove opa mbae vae. ¹⁷ Yambiadora jaeño mai pegua yanderuvicha guasu opa mbae vae. Jae ndarau etei umano jare mbaeti quía ipuere uecha. Jaeño co Tumpa. Amén.

¹⁸ Cua mbaraviqui re ndoyocui, cherai Timoteo. Echa'ã jucuarã tenonde yave nemimbeu Tumpa iñee umimbeu vae reta. Nemandúa jocua re, ndepuere vaerã niñerãro cavi icavi mbae vae ndive. ¹⁹ Ñnemimirãta ndepurugüirovia re, jare agüiye iyapo mbae ndicuaa agüiyeta tẽi ndiyapo vae. Echa'ã amocue vae uyapo agüiyeta tẽi uyapo vae. Jáeramo, uyembopa ipurugüirovia re. ²⁰ Cuarã uasa Himeneo jare Alejandro. Jáeramo amaerã jese reta uñemiru vaerã ñru upurugüirovia vae reta ndive. Cua jeco pegua ndarau ndipo jei reta icavi mbae vae Tumpa coti.

2

Umimbeu quirã uyerure vaerã Tumpa pe

¹ Cua rani jae peve: Upurugüirovia vae reta tuyerure Tumpa pe opaete vae re, jare tumee yasurupai Tumpa pe jese reta. ² Jucuarã tuyerure mburuvicha guasu reta re, jare opaete mbaepuere güinoi vae reta re, yaico cavi vaerã yandepiacatu reve, yandepuere vaerã yayeyocui Tumpa pe yambiadora reve. ³ Echa'ã icavi co yayapo vaerã jucuarã, yambiyerovia vaerã Tumpa - jae co yanembiasa vae. ⁴ Jae uipota opaete vae uyembiasaca vaerã jare uicuaa cavi vaerã añete vae. ⁵ Echa'ã ime pentiño Tumpa. Jae ramiño vi ime pentiño ipuere umbipiacatu ivi pegua reta Tumpa ndive vae. Jae co penti cuimbae Cristo Jesús jee vae. ⁶ Jae uñemee umano vaerã, ipuere vaerã uepi opaete

vae. Jare Tumpa uicuaaca cua, ara ou ma uvãe yave uicuaaca vaerã. ⁷Jare yandeYa cheparavo amimbeu vaerã cua regua. Jae cheapo jemimondorã, amboe vaerã judío mbae vae reta mburugüirovia añete vae re. Cua che jae peve vae añete vae co. Cheapu'ã etei co.

⁸Jáeramo aipota cuimbae reta uyerure vaerã Tumpa pe opaete que rupi rupi. Agüiye tuyerure mbochi reve jare mbae umbasi reve. Tuyerure ipia icavi reve. ⁹Jae ramiño vi cuña reta agüiye tomonde temimonde ipõra ete vae ñru vae reta pe uechaca vaerãño. Agüiye tiyemipia'ã ete temimonde re, ani ía re, ani mbaembae oro pegua vae re jare mbaembae ipõra ete vae re. ¹⁰Ërei tuyapo icavi vae. Echa'ã amocue cuña reta jei uyapo co Tumpa uipota uyapo vaerã vae. Jáeramo icavi co jocua nunga uyapo vaerã icavi vae. ¹¹Cuña reta tiqui yemboe pe uñemimichi reve. ¹²Jare ayocui'ã cuña reta oporomboe vaerã jare güinoi vaerã mbaepuere cuimbae reta re. Tiquiño. ¹³Echa'ã Tumpa uyapo Adán rani jare jaicue rupi uyapo Eva. ¹⁴Jare Adán itavi'ã. Cuña itavi. Jare itavi ramo, cuña iyoa. ¹⁵Cuña reta jecuaeño imembita uiporara reve, ãrei Tumpa uepita. Ërei jecuaeño tupurugüirovia jare tupuruau. Tuñeño tee Tumpa peguarã. Jecuaeño tuico cavi.

3

Quirã icavi ico vaerã upurugüirovia vae reta itenondegua

¹Añete co cua yae vae: Ime yave quía uipota uyeyapo upurugüirovia vae reta itenondeguarã vae, uipota uyapo mbaraviqui icavi vae. ²Jáeramo upurugüirovia vae reta itenondegua tuico cavi, agüiye vaerã quía umbijeco mbae re. Tugüireco pentiño cuña. Tuñemoa ngatu. Jecuaeño tuyapo icavi vae, uyepiuca vaerã ñru vae reta pe. Tiquirẽi umbiresive vaerã mboupa reta jenta pe.

Ticatu toporomboe. ³ Agüiye ticause. Agüiye tiñerãrose. Tipiacavi. Agüiye tijovaichopota. Agüiye tuiyapota ete corepoti iyupeguarã. ⁴ Toyocui cavi opaete jenta pegua reta. Toyocui cavi isambiai reta, jae reta uyapo vaerã tu jei vae jare uipiu vaerã. ⁵ Echa'ã cuimbae icatu'ã yave oyocui cavi vaerã jenta pegua reta, ndarau etei ipuere uyandareco Tumpa uiparavo vae reta re. ⁶ Jare agüiye tuyeyapo upurugüirovia vae reta itenondeguarã penti cuimbae güirovia ramo yandeYa re vae. Echa'ã jucuarãi uyeyapo yave, aramoi uyembicateta, jare ñru vae reta umbijecota icate re, Tumpa umbijeco aña guasu jae uyembicate yave rami. ⁷ Jae ramiño vi upurugüirovia vae reta itenondegua tierãcua cavi, upurugüirovia mbae vae reta imiari cavi vaerã jese. Echa'ã jucuarãi'ã yave, aramoi jae reta umbijecota, jare jucuarãi upurugüirovia vae reta itenondegua aramoi uñemiamiricata aña guasu pe.

Quirãi icavi ico vaerã ñru upurugüirovia vae reta ombori vae

⁸ Jae ramiño vi ñru upurugüirovia vae reta ombori vae reta tuyepiuca ñru vae reta pe. Agüiye tipurumbitavise. Agüiye ticause. Agüiye tuiyapota ete corepoti iyupeguarã. ⁹ Tuicuaa cavi jocua opaete vae pe'ã uyecuaa vae yandepurugüirovia regua, jare agüiye tuyapo mbae uicuaa agüiyeta tẽi uyapo vae. ¹⁰ Epirandu rani jese jecocavi ra, jare ñru vae reta uicuaa cavi yave ico cavi co, ipuere uyeyocui Tumpa pe jucuarãi. ¹¹ Cua reta jembireco vi tuyepiuca ñru vae reta pe. Agüiye tiyapu ñru vae re. Tuñemoa ngatu jare tuico cavi, ñru vae reta ipuere vaerã güirovia catu opaete pe. ¹² Ñru upurugüirovia vae reta ombori vae reta tugüireco pentiño cuña, jare toyocui cavi isambiai reta jare opaete jenta pegua reta. ¹³ Echa'ã cua reta uyeyocui cavi yave Tumpa pe, uyepiuca ñru vae reta

pe, jare ipuere imiari uquiye mbae reve mburugüirovia güinoi Cristo Jesús re vae re.

Uyecuaa yandevae vae

¹⁴ Chepia pe ayemingueta imambaeño aa vaerã ndepi. Ërei cua mbaembae re aicutiã ndeve, ¹⁵ ndicuaa vaerã quirãita ndico Tumpa jentarã reta ndive - jae reta co Tumpa imeño mai ico vae uiparavo vae reta - jae reta uñemimirãta añete vae re jare uicuaaca ñru vae reta pe añete vae. Echa'ã aramoi apitata ima cua pe. ¹⁶ Añete co, ñanemipiacañi ete cua yandevaeño uyecuaa vae. Echa'ã yande yayeyocui Tumpa pe.

Tumpa uyeyapo cuimbaerã.

Espíritu Santo uicuaaca jae co jupi vae.

Ángel reta uecha.

Jerãcua opaete ivi pegua reta pe.

Ivi pegua reta güirovia jese.

Jare Tu umbiresive ye ara pe.

4

Umimbeu yarovia vae güi uyerovata vae reta

¹ Jare Espíritu Santo umimbeu yandevae quirãi ara reta taicuegua vae pe amocue vae uyerovata yarovia vae güi. Jae reta güiroviata añã upurumbitavi vae reta jare moromboe reta añã reta uipota güirovia vaerã vae.

² Oporomboe reta yave, iyaputa upurumbitavi vaerã. Jare ndarau ipiatiti jese, ipiatanta ramo. ³ Oyopiata ñru vae reta agüiye vaerã umenda, jare oyopiata ñru vae reta agüiye vaerã jou mbae nunga tembú, yepe tẽi Tumpa uyapo yandevae tembú yau vaerã yasurupai ñamee reve chupe.

Echa'ã yande yarovia Tumpa jare yaicuaa ma añete vae.

⁴ Echa'ã opaete mbaembae Tumpa uyapo vae icavi co. Agüiye ñarĩro mbae nunga tembú. Icavi co yau vaerã

yasurupai ñamee reve Tumpa pe. ⁵ Echa'ã uñeño tee co yau vaerã Tumpa iñee jare yerure rupi.

Jesucristo pe uyeyocui cavi vae

⁶ Nemimandúa yave yanderivi reta cua mbaembae re, ndiyeyocui cavi co Jesucristo pe. Jecuae iñemimirãta ñee yarovia vae reta re jare moromboe añete vae regua re. Echa'ã cua reta re jecuaeño ndico. ⁷ Ërei agüiye erovia aracae ndaye vae reta. Ërei iñemiatangãtu ndiyapo vaerã Tumpa uipota yayapo vaerã vae. ⁸ Echa'ã yanderete yamungúe yave, michi peguaño icavi yandeve. Ërei ñañemiatangãtu yave yayapo vaerã Tumpa uipota yayapo vaerã vae, jecuaeuae icavi ete yandeve. Echa'ã icavi yandeve cua ivi pe yaico rambueve, jare icavita vi yandeve Tumpa ndive ma yaico yave. ⁹ Cua co ñee yandepuere yarovia catu vae, jare icavi co opaete vae güirovia vaerã. ¹⁰ Echa'ã cuarã yaparaviqui ñaí yaiporara reve, Tumpa imeño mai ico vae re yarovia ramo. Jae co opaete vae umbiasa vae. Jae umbiasa güirovia jese vae reta.

¹¹ Cua mbaembae re eporoyocui jare eporomboe. ¹² Agüiye quía tanererïro ndetairusu ramo. Ërei jecuaeño nde rani ico cavi, ïru upurugüirovia vae reta uicuaa vaerã quirãï icavi co jae reta vi yugüireco vaerã. Jáeramo jecuaeño nemiari icavi vae re. Jecuaeño iyapo icavi vae. Jecuaeño epuruau. Jecuaeño erovia Tumpa. Agüiye iyapo mbae pichïi vae. ¹³ Che aa avãe ndeve regua, jecuaeño iñemiatangãtu nemingueta vaerã Tumpa iñee ïru vae reta pe, jare ndepurumbiaracuaa vaerã, jare ndeporomboe vaerã. ¹⁴ Jecuaeño iñemiatangãtu ndiporu vaerã mbaepuere Tumpa umee ndeve vae. Echa'ã uñemee ndeve Tumpa iñee umimbeu vae reta jei rami, upurugüirovia vae reta itenondegua reta oñono yave ipo nderé.

¹⁵ Jecuaeño iyandareco cavi cua mbaembae re opaete ndepia reve, uyecuaa vaerã opaete vae pe quirãï icavi ete co ndiyemboe neĩ. ¹⁶ Iñemoa ngatu ndico cavi vaerã jare ndeporomboe cavi vaerã. Jecuaeño iñemiatangãtu jese reta. Echa'ã jucuarãï ndiyapo yave, ndiyerepicata jare ndeepicata vi uyapisaca nderé vae reta.

5

Quirãï umbiaracuaa vaerã ñru upurugüirovia vae reta

¹ Agüiye iñeengata cuimbae indechi vae reta pe. Ërei embiaracuaa, penti cuimbae umbiaracuaa tu rami. Jare embiaracuaa cuimbae tairusu vae reta, penti cuimbae umbiaracuaa tivï rami. ² Embiaracuaa cuña ucuacuaa vae reta, penti cuimbae umbiaracuaa ichi rami, jare embiaracuaa cuñatai reta, penti cuimbae umbiaracuaa jindi rami. Agüiye ndepia pe iyemingqueta icavi mbae vae jese reta.

³ Embori ime umano vae reta mbaeti etei güinoi yave quía ombori vaerã. ⁴ Ërei ime umano vae ime yave güinoi imembi reta ani jamariro reta, jae reta rani tombori, uicuaaca vaerã uyeyocui co Tumpa pe. Echa'ã ime umano vae jae reta jentarã co. Jucuarãï tuyapo reta ombori vaerã ichi jare iyari. Echa'ã jucuarãï uyapo yave, umbiyerovia Tumpa. ⁵ Ërei penti ime umano vae mbaeti etei güinoi quía ombori vaerã vae co jae penti añetete ime umano vae. Jae güirovia Tumpa, jare jecuaeño uyerure chupe pïtu rupi jare ara rupi. ⁶ Ërei ime umano vae ueca yave jete umbiyerovia vaerãño, uyeyocui'ã etei Tumpa pe, penti umanocue vae ipuere'ã etei uyeyocui ñru vae pe rami. ⁷ Jáeramó cua mbaembae re iyocui upurugüirovia vae reta, agüiye vaerã quía umbijeco reta mbae re. ⁸ Ërei ime yave penti upurugüirovia vae uyandareco'ã jenta pegua reta re jare ñru jentarã reta re vae, upurugüirovia mbae

vae echa. Jeta upurugüirovia mbae vae reta uyapo cavi ete chugüi. Echa'ã jae reta uyandareco jenta pegua reta re jare ñru jentarã reta re.

⁹ Agüiye emïru ime umano vae ñru ime umano vae reta ndive ndei sesenta año güinoi mbove. Sesenta año güinoi yave ramo emïru jae reta ndive mbaeti yave imegua, ¹⁰ jare ñru vae reta umierãcua yave icavi vae uyapo vae, jare uyandareco cavi yave sambiaï reta re, jare umingararu yave jenta pe opou vae reta, jare uyeyocui yave uñemimichi reve ñru uñeñoño tee Tumpa peguarã vae reta pe, jare ombori yave uiporara vae reta, jare uñemiatangãtu yave uyapo vaerã icavi vae.

¹¹ Ërei agüiye emïru tairusu ime umano vae reta ñru ime umano vae reta ndive. Echa'ã cua nunga uipota ye yave cuimbae, uipota'ã ma uyeyocui Cristo pe ñru ime umano vae reta uyeyocui chupe rami. Uipotãño umenda. ¹² Jáeramo güinoi teco. Echa'ã uyapo'ã ma tenonde yave jei uyapo vaerã upurugüirovia vae reta pe vae. ¹³ Jae ramiño vi iyaqui uyeyapo jare opou reño. Jae ramiño vi uyemingueta japicha re jare ñru vae iparaviqui re iyurungueta. Imiari mbaembae agüiyeta tẽi imiari jese vae re. ¹⁴ Jáeramo aipota tairusu ime umano vae reta umenda ye vaerã. Icavi co imembi vaerã jare uyandareco cavi vaerã jenta pegua reta re. Agüiye tuyapo mbae icavi mbae vae, agüiye vaerã oyovaicho Cristo ndive vae ipuere umbijeco mbae re. ¹⁵ Echa'ã amocue vae uyerova ma uyapo vaerã Satanás uipota uyapo vaerã vae.

¹⁶ Penti cuña upurugüirovia vae jentarã ime umano yave, upurugüirovia vae tombori ime umano vae, agüiye vaerã ime umano vae uyeco ñru upurugüirovia vae reta re jae reta ombori vaerã, jae reta ipuere vaerã ombori ñru ime umano vae reta mbaeti etei jentarã güinoi ombori vaerã vae.

¹⁷ Jupi co upurugüirovia vae reta itenondegua Tumpa iparaviqui uyapo cavi vae reta uyepiuca vaerã jare ñru reta umbiepi vaerã chupe reta. Jae ramiño vi jupi co upurugüirovia vae reta itenondegua Tumpa ñnee umimbeu jare oporomboe vae reta uyepiuca ete vaerã jare ñru reta umbiepi vaerã chupe reta. ¹⁸ Echa'ã Tumpa ñnee pe uyecuatía oĩ cuarãi: “Güeye trigo umbipiriri oĩ yave, agüiye iyuruyocua.” Jare: “Jupi co umimbaraviqui vae umbiepi vaerã uparaviqui vae pe mbaraviqui uyapo vae.” Cuarãi uyecuatía oĩ.

¹⁹ Ime yave quía penti upurugüirovia vae reta itenondegua mbae re umbijeco vae, agüiye iyapisaca jese ipuere'ã yave imiari mocui ani mbapi uicuaa cavi jeco regua vae. ²⁰ Iyoa vae reta pe ere iyoa co opaete vae jovaque, ñru vae reta uquiye vaerã mbaeyoa uyapo. ²¹ Che ndoyocui Tumpa jare yandeYa Jesucristo jare ángel reta Tumpa uiparavo vae jovaque: Cua mbaembae jecuaeño iyapo, jare agüiye eau penti vaeño ñru vae güi. Oyovaque reve iyapo opaete vae pe. ²² Agüiye ndeapura iyapo vaerã upurugüirovia vae reta itenondegua, agüiye vaerã niñemñru ñru cuimbae reta ndive imbaeyoa reta re. Agüiye iyapo mbae pichñi vae.

²³ Imeño nderie pe nembraerasi. Cua jeco pegua vino jeu michi michi nepoarã. Agüiye iño jeu.

²⁴ Amocue vae imbaeyoa reta tenonde voi uyecuaa cavi jare uicuaaca quirãi uñeãacata co. Ñru vae reta imbaeyoa reta uyecuaata taicue rupi. ²⁵ Jae ramiño vi icavi vae amocue vae uyapo vae tenonde voi uyecuaa cavi, jare icavi vae añave uyecuaa mbae vae vi uyecuaata co.

6

¹ Opaete uyeyocui patrón pe vae reta tuipiu ipatrón, agüiye vaerã ñru vae reta jei icavi mbae vae Tumpa coti

jare yandeporomboe coti. ² Jare ipatrón upurugüirovia yave, chupe uyeyocui vae reta agüiye tugüirĩro. Echa'ã aramoi ipia pe uyeminguetata güirĩro vaerã, ipatrón vi upurugüirovia ramo. Ërei uyeyocui vae reta tuyeyocui cavi ipatrón pe. Echa'ã ipatrón vi güirovia yandeYa re, jare yandeYa uau. Jare icavi eteta co ipatrón pe, jembiocui reta uparaviqui cavi yave chupe. Cua mbaembae re eporomboe jare epurumbiaracuaa.

Yayeyocui Tumpa pe yandepiacatu reve

³ Aramoi ñru vae oporomboeta ambie moromboe re, jare ndarau güirovia moromboe añete vae, yepe tẽi moromboe añete vae co jae yandeYa Jesuscristo regua. Echa'ã jocua moromboe añete vae yanemboe quirãi yayeyocui vaerã Tumpa pe. ⁴ Ërei jocua nunga oporomboe vae uyembicate co, jare uicuaa'ã mbae ave. Echa'ã jecuaeño uyeaca. Jare cua icavi'ã co. Jáeramo ñacatãa, jare jovaichopota, jare jei icavi mbae vae, jare jei quirãi ñru vae reta uyapo icavi mbae vae. ⁵ Jocua nunga uyeacaiño mbae icavi mbae vae re. Ipiayemingueta jupi'ã co. Jae reta uicuaa'ã etei añete vae. Ipia pe uyemingueta tẽi ipuere uyeyocui Tumpa pe icocatu vaerã. Agüiye inemĩru jocua nunga ndive. ⁶ Ërei yayeyocui yave Tumpa pe, icavi ete co yandeve, yaico yave yandepiacatu reve. ⁷ Echa'ã yaa yandesĩ güi yave, mbaeti etei mbae yaru. Jae ramiño vi ñamano yave, ndarau etei mbae yaraa. ⁸ Jáeramo ñanoi yave añave yanderembiurã jare yanderemimonderã, yaico yandepiacatu reve. ⁹ Ërei yavai'ã uipota icocatu vae reta iyoa vaerã. Yavai'ã añã guasu uyavica chupe reta vaerã. Jáeramo jae reta ipia pe uyemingueta cavi mbae reve uipota ete jeta mbaembae icavita'ã etei chupe reta vae. Echa'ã jocua nunga mbaembae pe uñemicañitei reta. ¹⁰ Echa'ã corepoti uipota ete vae uyapo opaete mbaembae icavi mbae vae. Jare amocue

vae uipota ete icocatu ramo, uyembopia mburugüirovia yandeYa regua güi, jare umbieta tēi jucuarāi uyapo ramo.

*Tanta eparavi*qui Tumpa pe

¹¹ Ĕrei nde co jae cuimbae Tumpa pe uyeyocui vae. Jáeramo agüiye etei iyapo jucuarāi. Ĕrei ipota ete ndiyapo vaerā jupi vae jare ndiyeyocui vaerā Tumpa pe. Jae ramiño vi ipota ete mburugüirovia, jare mburuau, jare mbiaguasu, jare ñemimichi. ¹² Jecuaeño eparaviqui tanta ndiporara reve yarovia vae re. Ico cavi yandeYa ndive, echa'ã jae umee yandeve tecove opa mbae vae. Echa'ã cuarā Tumpa ndeparavo. Jare nemimbeu cavi ma ndepurugüirovia jeta uyapisaca nderé vae reta pe. ¹³ Cua re co che ndoyocui Tumpa jee re. Echa'ã jae umee tecove opaete pe. Ndoyocui vi jese Cristo Jesús jee re. Echa'ã jae umimbeu cavi añete vae regua Poncio Pilato jovaque. ¹⁴ Jecuaeño iyapo cua che ndoyocui jese vae. Jucuarāi ndiyapo yave, ndarau mbae icavi mbae vae ndiyapo, jare ndarau quía ipuere nembijeco mbae re, yandeYa Jesucristo ou ye regua. ¹⁵ Echa'ã ara ou uvãe yave, Tumpa uechacata co yandeYa Jesucristo. Tumpa jecuaeño uyerovia catu. Jaeño co opaete vae iYa. Jae co mburuvicha guasu mbaepuere tuicha ete vae güinoi vae. Jae imbaepuere tuicha ete co opaete ñru mburuvicha guasu reta imbaepuere güi. Jae co opaete ivi pegua reta iya reta iYa. ¹⁶ Jaeño co umano mbae vae. Jae ico tembipe oĩ vae pe. Mbaeti quía ipuere oya jocua tembipe re. Mbaeti etei quía uecha Tumpa, jare mbaeti etei quía ipuere uecha. Tuyembiaadoraca Tumpa jaeño mai pegua. Imbaepuere tuicha ete co. Amén.

¹⁷ Iyocui cua ivi pegua mbaembae re icocatu vae reta agüiye vaerā ticate iyee iparavete vae reta güi, jare agüiye vaerā uyeco icorepoti re. Echa'ã aramoi imambae opata. Ĕrei tuyeco Tumpa imeño mai ico vae re. Echa'ã jae umee

yandeve opaete mbaembae yayerovia vaerã. ¹⁸Jare iyocui vi tuyapo icavi vae. Echa'ã jucuarãi yave, icocatuta co Tumpa coti icavi vae uyapo vae re. Jecuaeño tiquirẽi umee vaerã güinoi vae güi ñru vae reta pe, ombori reta vaerã. ¹⁹Echa'ã jucuarãi uyapo yave, güinoita mbae icavi vae opa mbae vae ara outa vae reta peguarã, jare güinoita tecove opa mbae vae.

Pablo jaeño ma oyocui Timoteo vae

²⁰ Timoteo, jecuaeño iyandareco cavi jocua uñemee ndeve ndiyandareco vaerã jese vae re. Agüiye iyapisaca ndaye reta re. Echa'ã jei vae mbae'ã co. Agüiye erovia Tumpa ndive oyovaicho vae reta jei tẽi uicuaa cavi vae. Echa'ã uicuaa'ã co mbae. ²¹ Echa'ã amocue jei tẽi uicuaa cavi vae uyembopia yarovia vae güi.

Tumpa tumee ndeve ipiacavi. Amén.

Nuevo Testamento Guaraní Pe
New Testament in Guaraní, Western Bolivian (BL:gnw:Guaraní,
Western Bolivian)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Guaraní, Western Bolivian

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Guaraní, Western Bolivian [gnw], Bolivia

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Guaraní, Western Bolivian

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 29 Jan 2022 from source files dated 29 Jan 2022

09a8356f-416c-5877-91cf-40f681db481e